

ри ямково-гребінцевої кераміки та їх періодизацію, охарактеризувала етнокультурні зв'язки неолітичного населення, довела доцільність визначення окремої неолітичної лисогубівської культури.

В.І. Непріна залишилася в пам'яті всіх, хто її знав, високо професійним ученим, надзвичайно світлою, чуйною, доброзичливою, мудрою людиною. Вона була чудовим другом, цікавою співрозмовницею. Її друзями вважали себе люди різних поколінь – і старші за неї, і набагато молодші. Вона була свосереднім «магнітом», людиною з великим серцем і душею, які притягували. Валентина Іванівна підтримувала дружні стосунки і з відомими археологами – В.Ф. Генінгом, В.М. Даниленком, О.В. Цвек, І.М. Шарафутдіновою, І.Ф. Ковальновою, А.Л. Нечитайло, В.М. Корпусовою, і з молодими науковцями – О.О. Кротовою, Л.Л. Залізнякам, Д.Ю. Нужним, О.М. Титовою, Д.В. Ступаком, Л.І. Виногородською, яких вона добре розуміла й по-материнськи підтримувала, щедро ділилася матеріалами, порадами, ідеями. Усі вони, і багато інших, почували себе дуже комфортно й упевнено поряд із Валентиною Іванівною. Їй, людині світлій і мудрій, вистачало тепла і сердечної уваги на всіх.

Пам'ять про Валентину Іванівну Непріну буде жити в серцях її друзів та вірних і люблячих учнів. Спочивайте з миром, дорога наставнице!

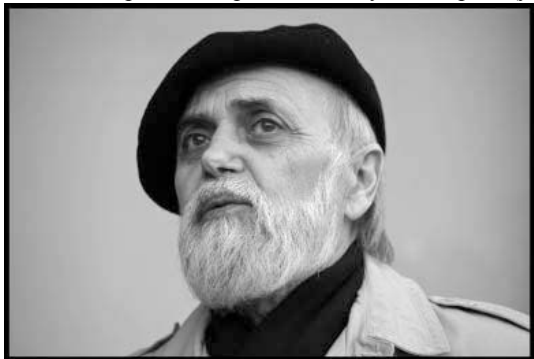
Учениця та друг В.І. Непріної О. Титова

Подано до друку: 20.11.2013 р.

ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ ОЛЕКСАНДРОВИЧА РИЧКОВА

Рік тому, 27 вересня 2012 р., після тривалої виснажливої хвороби, з якою він мужньо боровся до останнього дня, полишив земний світ відомий український археолог, один із визнаних фахівців з археології епохи бронзи й історії та теорії археології, невтомний дослідник курганних пам'яток різних археологічних культур і епох лісостепової та степової зон України, автор понад 50 наукових праць (у т.ч. двох монографій), кандидат історичних наук Микола Олександрович Ричков.

Він народився 9 травня 1944 р. на ст. Жуляни Київської обл. В 1976 р. закінчив історичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. Тридцять років самовідданої та копіткої праці (1972–2002) віддав він



Інституту археології НАН України, пройшовши тут шлях від лаборанта до старшого наукового співробітника. Микола Олександрович був надзвичайно працелюбною й у вищому сенсі справжньою інтелігентною людиною з глибоко аналітичним, філософським складом розуму. Ці якості допомагали йому вдало поєднувати енергійну насичену польову діяльність (він, зокрема, брав активну участь у роботі багатьох новобудівних експедицій – Миколаївської, Інгульської, Північно-Донецької, Червонознам'янської, Орджонікідзевської, Лісостепових – Ліво- та Правобережної тощо) з вдумливою напруженою кабінетною працею.

Після захисту в 1990 р. кандидатської дисертації «Етнічна характеристика населення ямної культури Північного Причорномор'я» він одразу постав до рядів одних із найсерйозніших і найвідоміших на теренах сучасного пострадянського простору вчених із проблем етнічних досліджень у археології, а також розробки та використання методики аналізу археологічних джерел із метою одержання з них важливої інформації для етносоціальних реконструкцій.

Знання та неабиякий досвід, набуті М.О. Ричковим у Інституті археології НАН України згодом стали йому в пригоді у викладацькій діяльності в Українському фінансово-економічному університеті та Національному транспортному університеті впродовж останніх десяти років свого життя. У свої лекції з історії, соціології та філософії, в роботу зі студентами він щедро вкладав свою душу – як, властиво, і в кожную справу, за яку він брався.

М.О. Ричков був дуже обдарованою і талановитою людиною, і те, що не могло «утиснутись» у суху та безпристрасну мову науки, знаходило у нього вихід у його самобутній літературній творчості. За життя він устиг видати 2 поетичні збірки і 5 книжок художньої прози, у т.ч. «Мои экспедиции (рассказы археолога)» (К., 2011).

Микола Ричков був дуже принциповою людиною і щодо переконання у справжніх чеснотах й цінностях життя, і щодо відданості своїй професії, – тобто, надійним другом, вірним чоловіком, люблячим батьком, що разом із дружиною Галиною виховав чотирьох дітей і, звичайно, щирим і самовідданим дослідником. У одному зі своїх віршів, присвяченому праці археолога, він проводить думку про те, що лопату дано археологові для того, «чтоб на тайны веков бросить свет, в древний мир хоть немного взглянуть» і щоби після відкриття таємниць землі «мы смогли бы признаться себе, что мы сделали все, что могли».

Дорогий і незабутній Друже! Ти дійсно зробив все, що зміг – та навіть більше, ніж може встигнути за скупю коротке земне життя звичайна людина. Але ти був людиною незвичайною. Таким і збережешся у нашій щирій і довгій пам'яті по тобі.

Однодумці, колеги, друзі.

Подано до друку: 24.10.2013 р.